

nas glavna stvar, namreč da dospemo do srčnega miru, do zadovoljnosti in sreče, do harmonske čuvstvenosti. Najbolj vzvišena naloga filozofu je, da si ne ustanovi le sam svoje sreče, ampak da pomaga tudi kar najširšim človeškim slojem do kolikor največje sreče.

Masaryk se je potemtakem prvi izmed modernih filozofov povzpel do vzvišene etike Kristove, po kateri nam je vse svoje bližnjike ljubiti in svojo srečo iskati v tem, da osrečujemo druge: Dejanska ljubezen do bližnjikov je vrhunc praktične filozofije Masarykove.

To je ogrevajoči nauk našega misleca, nauk, ki nas navdušuje, z mladeniškim ognjem napoljuje in nagiblje k družabnemu, vzajemnemu delovanju. V današnjih časih nizkotnega egoizma je bil skrajnji čas, da so nastopili možje, ki človeka opozarjajo na višji, blažji osrečevalni poklic: Išči svojo in svojega bližnjika srečo.

Taka filozofija ni golo igranje z abstraktnimi pojmi ali slovi, ki le še bolj zagrinjajo bistvo stvari — ta filozofija je filozofija življenja, filozofija širnih mas, znanstvena nabožnost, kakor se večkrat v spisih imenuje — znanstvena vera.

Masarykovo plodno delovanje je raztegnilo svoj vpliv že tudi med Jugoslovane, in da se v poslednjem času Hrvati in Srbi, zlasti mlajši, zopet družijo na temelju širjega socialnega programa, je nemala zasluga našega filozofa, in vredno je, da se tudi mi seznanimo z njim.

Ribič.

Da moja je ribica zlata,
Ki biva v globinah voda,
Ki bisere čuva bogata
In bajne zaklade morja,

Gradove si tri bi sezidal,
Lepo bi vse tri okrasil;
Sam car bi mi srečo zavidal,
A bi-li res srečen jaz bil?

O ne! Kaj hote mi zakladi,
Če nimam, kar srce želi?
Kaj beli mi hočejo gradi,
Če ljubice moje v njih ni?

Da moja je ribica zlata,
Jaz ne bi si želet gradov,
Le njo naj začara, da vrata
Pod nizki odpre mi svoj krov!

Aleksij Nikolajev.

